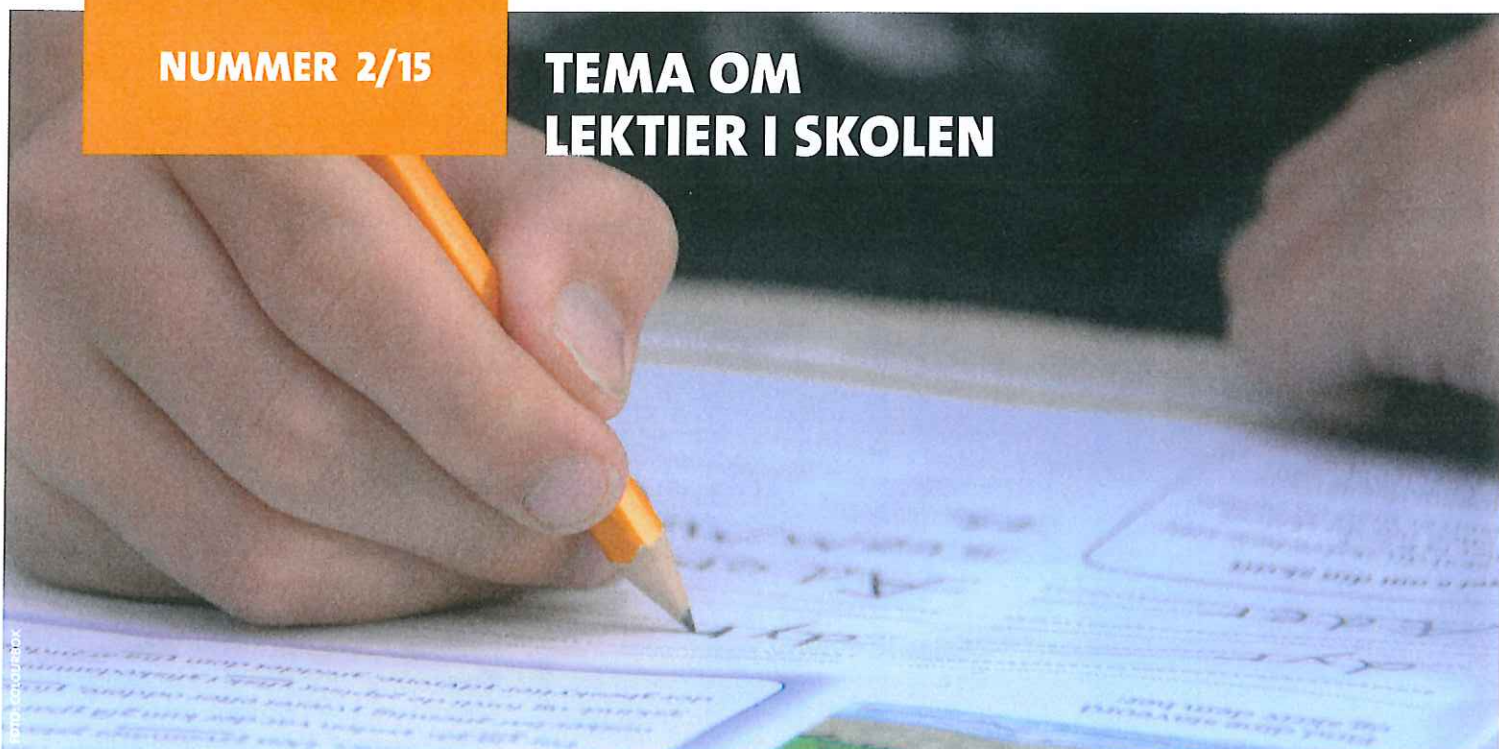

SKOLEBESTYRELSEN

NUMMER 2/15

TEMA OM
LEKTIER I SKOLEN

HAR VI NOGET FOR?

66 PCT. AF SKOLELEDERNE MENER IKKE, AT LEKTIEHJÆLPEN OG DEN FAGLIGE FORDYBELSE ER SÆRLIG MOTIVERENDE FOR ELEVERNE.

Det fremgår af den undersøgelse, som Rambøll i perioden oktober 2014-februar 2015 har gennemført for Formandskabet for Rådet for Børns Læring. Undersøgelsen viser, at skolelederne generelt ser store muligheder i den understøttende undervisning, lektiehjælpen og den faglige fordybelse, men at de stadig er i en opstartfase: "Vi er ikke nået til det endnu [lektiehjælp]" og "... skemalægningen gik forud for pædagogikken, fordi lektiehjælpen var frivillig. Det vil ændre sig, hvis det bliver obligatorisk", lyder forklaringen.

– Det er uheldigt for reformens legitimitet, når indsatsen som fx lektiecaféer

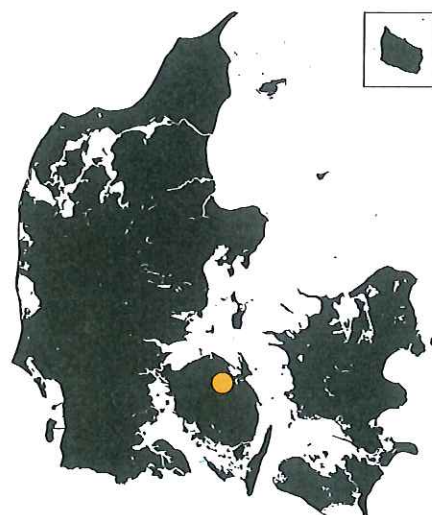
iværksættes "fordi man skal" og ikke fordi det reelt tjener noget formål i forhold til at styrke elevernes læring og trivsel, lyder det i Formandskabets beretning.

INGEN LEKTIER

Fleere af skolerne, og især skolelederne, er kritiske over for den nuværende placering af lektiehjælpen i ydertimerne, fordi den dermed bliver et appendix uden kobling til den øvrige skoledag, hvilket forstærkes af, at tilbuddet er frivilligt. Formandskabet anbefaler, at der skabes en større reform-fleksibilitet og at der gives et lokalt råderum til at prioritere.

Men skal eleverne overhovedet have lektier for? Vi har besøgt Tingløkkeskolen i Odense, hvor den nye skolebestyrelse som noget af det første tog fat på formuleringen af principper for lektielæsning

og tog en markant beslutning: Ingen dag-til-dag-lektier! ■

SKOLEBESTYRELSEN

udgives af Kommuneforlaget A/S

Nummer 2

Marts 2015

24. årgang

Udkommer 6 gange årligt

ISSN 0907-1571

I redaktionen:

Annette Wiborg
(Ansv.red.), journalist,
wiborg@deadlinepress.dk

Jan Nielsen
skoleleder, Arden Skole,
Mariagerfjord Kommune

Per Udesen
Centerchef for dagtilbud
og skole, Furesø Kommune

Line Michan
Skolebestyrelsesformand,
Husum Skole i Københavns
Kommune

Redaktion:

SKOLEBESTYRELSEN

Kommuneforlaget A/S
Weidekampsgade 10
2300 København S
post@kommuneforlaget.dk
www.kommuneforlaget.dk

Ekspedition og kundeservice
Kommuneforlaget A/S
Telefon 3311 3800
post@kommuneforlaget.dk
www.kommuneforlaget.dk

Artikler i **SKOLEBESTYRELSEN** kan citeres mod kildeangivelse, jvf. oplysningslovens bestemmelser om citatretten.

Hvis intet andet fremgår, er artiklerne skrevet af journalist Annette Wiborg.

Tryk: InPrint A/S

Produktion: Kommuneforlaget A/S

Kommuneforlaget

HVEM GAVNER DET?

HAR DE FAGLIGT SVAGE ELEVER GLÆDE AF LEKTIEHJÆLPEN? I NORGE KAN DER IKKE UTVETYDIGT SVARES JA TIL DET SPØRGSMÅL.

Siden 2010 har de norske skoler tilbudt otte timers lektiehjælp om ugen til alle elever fra 1.-4.klasse. Men evalueringen af en undersøgelse, foretaget i 2013 blandt 2000 forældre, 1000 skoleledere og 222 skoleejere for det norske undervisningsministerium viser, at lektiehjælpen på visse skoler fungerer stik imod hensigten: På skoler med lektiehjælp fra 2010 var gennemsnitsresultatet i nationale tests gået ned for elever med den laveste socioøkonomiske baggrund. 50 pct. af eleverne deltog i perioden fra 2010-13 i de norske lektiecafeer, og de skoler, som

havde høj deltagelse – over 60 pct. – viste sig at klare sig bedre i nationale tests end andre skoler. Men det var især de fagligt stærke elever, der havde gavn af lektiehjælpen. De svageste elever "forsvandt i mængden", mens de dygtige elever var flittigst til at benytte tilbuddet, forløb det.

På baggrund af evalueringen vedtog den norske regering, at der stadig skal udbydes otte timers lektiehjælp om ugen, men at kommunerne og skolerne fremover skal afgøre, hvilke børn der har brug for lektiehjælpen og hvornår.

– Erfaringerne fra Norge viser, at lektiehjælp kræver, at man tør investere de tilstrækkelige ressourcer i det. Hvis ikke man gør det, får det ikke den ønskede effekt for eleverne, lød det fra forskningschef Andreas Rasch-Christensen fra VIA University College i DR, da de norske resultater blev offentliggjort i august 2014.

FRIVILLIGT INDTIL VALGET

I Danmark er det obligatorisk for skolerne at tilbyde lektiehjælp og faglig fordybelse, og der er afsat hhv. 2, 3 og 2 ugentlige timer dertil i indskoling, på mellemtrinnet og i udskoling. Men det er meget forskelligt, hvordan skolerne har valgt at tilrettelægge lektiehjælpen.

Rambøll har for Formandskabet for Rådet for Børns Læring i perioden fra oktober 2014 til februar 2015 undersøgt, hvordan skolerne har arbejdet med at indføre understøttende undervisning, lektiehjælp og faglig fordybelse. Undersøgelsen viser store forskelle i måden,

Ifølge Undervisningsministeriet skal lektiehjælpen "som al anden undervisning i folkeskolen varetages af det undervisende personale på skolen, som er lærere, pædagoger og andet personale med relevante kvalifikationer. Frivillige kan alene i begrænset omfang varetage undervisning i folkeskolen, herunder lektiehjælp, som led i samarbejder med lokalsamfundets kultur- og foreningsliv ... Andre frivillige kan kun indgå i undervisningen som led i almindelig gæstelærerrådning. Gæstelærere kan ikke selvstændigt varetage hele eller dele af undervisningen".

FOTO: COLLEU PHOTO

hvorpå skolerne har grebet lektiehjælpen an. De er stadig i gang med implementeringen af de mange elementer i folkeskolereformen, og ingen har endnu fundet den endelige model. De har haft travlt, bl.a. med de nye arbejdstidsregler, og der har ikke været tid til grundigere drøftelser af, hvordan tilbuddet bedst kan tilrettelægges på deres skole. Mange skoler ser det som et problem, at lektiehjælpen ikke er obligatorisk og derfor skal placeres i ydertimerne, hvor især de større elever vælger at tage hjem. Det har skabt svære vilkår for motiverende og udviklende læringsforløb for eleverne, som det hedder i rapporten.

Men efter næste folketingsvalg træder loven om obligatorisk lektiehjælp og faglig fordybelse i kraft, og dermed vil *"lektiehjælp og faglig fordybelse i højere grad kunne indgå som en integreret del af den øvrige undervisning. Samtidig får skolerne større frihed til at tilrettelægge skoledagen i overensstemmelse med lokale ønsker og behov"*, som det udtrykkes på Undervisningsministeriets hjemmeside med spørgsmål og svar vedr. folkeskolen

HVEM VARETAGER LEKTIEHJÆLP?

Generelt er der stor tilslutning til lektiecafeen blandt eleverne i indskoling og på mellemtrinnet, mens de ældste ele-

EKSEMPLER PÅ LEKTIEHJÆLP

På **Nærum Skole** i Rudersdal Kommune, som samarbejder med foreningen, "Pensionister i skole", sender de to gange om ugen syv frivillige seniorer ud til skolen for at bistå med lektiehjælpen. Det sker i tæt samarbejde med pædagoger og lærere, som i forvejen aftaler, hvad eleverne skal arbejde med. Ifølge SkoleSpring, en kommunal platform om fremtidens skole i Rudersdal, er de glade for den træning, seniorerne laver med eleverne.

På **Søndersøskolen** i Furesø Kommune er det kun de lærere og pædagoger, der i forvejen har timer på årgangen, som samarbejder om at varetage studietid og faglig fordybelse. Det sker i 3 x 40-60 minutter på alle klassetrin, og som udgangspunkt deltager alle elever. Forældre, der ikke ønsker, at barnet deltager, meddeler sig via Skoleintra. Ellers deltager man i den fulde studietid.

På **Antvorskov Skole** i Slagelse vælger eleverne for fem uger ad gangen, om de vil have lektielæsning eller alternativt vælge et hold med faglig fordybelse. Her kan de vælge mellem fx billedkunst, anvendt matematik og "Ud i naturen", og der er mødepligt.

Arden Skole i Mariagerfjord Kommune har stor tilslutning til lektiebåndet, der ligger i en halv time sidst på dagen på alle trin, også for eleverne i overbygningen. Eleverne skal tilmelde sig for et halvt år ad gangen, og forældre skal melde fra hver gang, de ikke kommer.

ver ofte fravælger lektiecafeen. En rundspørge, foretaget af DR P4 Midt & Vest til skoleledere i ti kommuner i Midt- og Vestjylland viste i oktober, at mens op til 80 pct. af eleverne op til sjette klasse deltog i lektiecafeen, faldt tallet til 50 pct. for de ældre årgange, angiveligt på grund af jobs eller fritidsinteresser om eftermiddagen.

Også bemanningen af lektiecafeerne er vidt forskellig fra skole til skole. Research på nettet viser et stort spænd af løsninger: Fra frivillige seniorer, der hjælper med at træne eleverne, til pædagoger, der stort set varetager lektiehjælpen alene eller sammen med lærere, til udelukkende at varetages af lærere, der i forvejen underviser årgangen. ■

LÆRING I FÆLLESSKABER

SKOLEBESTYRELSEN PÅ TINGLØKKE-SKOLEN HAR AFSKAFFET DAG-TIL-DAG-LEKTIERNE

Hjemme hos Rikke Bundsgaard læser de ca. 20 minutter med deres dreng hver dag. Til gengæld har han ikke andre lektier for. Som medlem af skolebestyrelsen har hun været varm fortaler for at afskaffe dag-til-dag-lektierne.

Da den nye skolebestyrelse på Tingløkkeskolen trådte sammen efter sommerferien, tog den som noget af det første fat på formuleringen af principper for lektielæsning. Og i september formulerede den princippet: Ingen dag-til-dag-lektier!

Vi har besøgt skolen i den sydvestlige del af Odense for at høre, hvilke tanker, der ligger bag afskaffelsen af lektier. Her møder vi skolelederen, et skolebestyrelsesmedlem, en lærer og fire elever fra 8.b.

For Rikke Bundsgaard er det bl.a. med tanke på de børn, der har svært ved at få hjælp til lektielæsningen derhjemme, at hun har talt for, at lektierne skal afskaffes:

– Jeg tror, det er vigtigt, også for de små elever, at de ikke forbinder skole med en sur pligt, hvor de skal sidde og græde over, at de ikke kan finde ud af at læse de fire sider, de har fået for. Derfor siger vi, at børn skal læse ca. 20 minutter hver dag. Det er de lektier, der er. Det, synes vi, er en fin måde for forældre og børn at være

sammen om skolen på, siger hun og fortsætter:

– Vi har prøvet at komme den gammeldags forestilling til livs, at den bedste lærer er den, der giver mange lektier for. Det er jo slet ikke tilfældet! Det vigtige er ikke, om man er nået til side 54 eller 55, men at man kan sidde sammen og lære noget af hinanden.

DET SKAL GIVE MENING

Når skolebestyrelsen valgte at starte med at lave et princip for lektier, var det, fordi det fyldte meget for mange af forældrene:

– Nogle syntes, der ikke var nok lektier, mens andre syntes, der var for mange. Vi kommer jo med vidt forskellige baggrunde, børn, ambitioner og forestillinger om, hvad en skole er. Vi var nok uenige, men vi blev hurtigt enige om princippet, for vi vil

gerne dag-til-dag-lektier til livs, og synes, det skal give mening at lave lektier.

Det bakker skoleleder Annette Jørgensen op om:

– Begrebet lektiecafe peger tilbage på en tid, hvor man lavede lektier for lærerens skyld. Vi vil hellere kalde det studietid og læring i fællesskaber. Det sender et signal om, at her sætter man sig sammen med sine klassekammerater og arbejder, fordi det er vigtigt, forklarer Annette Jørgensen, der glæder sig over elevernes samarbejde, når hun er på sin ugentlige turne hos eleverne i overbygningen:

– De sidder og skriver ind i det samme dokument gennem Google Apps og diskuterer, om det hedder "der, die eller das". Der er en helt anden dynamik, end hvis de skulle sidde hjemme og lave blækregning. Det er en måde at arbejde, diskutere

Linnea, Nanna, Stine og Mona går i 8.klasse og kan egentlig godt lide at sidde hjemme og lave lektier. Især hvis det drejer sig om større opgaver, som kræver ro og koncentration:

- Jeg laver typisk det, jeg skal have hjælp til, her. Men hvis det er noget, jeg skal gå og tænke over, fx en stil, og hvordan jeg skal starte den, kan jeg bedst lide at sidde derhjemme, siger Mona.
- Jeg har svært ved at læse i studietimerne, for jeg bliver tit forstyrret, siger Stine, mens Linnea og Nanna taler om, at det kan være svært at fange en vanskelig tekst sidst på dagen, hvor man er træt:
- Så er det bedre at være hjemme, hvor man kan gå en tur, få noget at spise og vente til om aftenen, hvor man har fået koncentrationen igen.

FOTO: COLOURBOX

re og reflektere på, som jeg gerne vil have frem.

– I øvrigt er en af styrkerne i reformen jo, at man lægger sig op af den forskning, der er på området, og forskningen viser, at lektier giver mest udbytte, hvis de integreres i undervisningen.

Som skoleleder er det ofte hende, der skal rede trådene ud, når det ender i hårknude derhjemme, fordi far og mor skælder ud over, at børnene ”igen ikke har lavet deres lektier”:

– Og så skal vi endnu en gang snakke om det, der ikke er gjort, frem for

om dét, der kunne give mening for den enkelte elev. Det er, som om vi er kommet ind i en skure, der gør, at børnene bliver ydrestyrede af, hvad mor og far og læreren synes, frem for at være styret af en indre motivation.

AFKLAR FORVENTNINGERNE

Hvad siger forældre og elever til afskaffelsen af lektier?

– Vi har kun haft få henvendelser, men når vi så prøver at forklare det, kan forældrene godt se det. Der er rigtig meget rygmarvsreaktion over det, og det handler meget om en kultur, vi kender fra vores egen skoletid. Da eleverne hørte om

princippet, var reaktionen ”fedt – ingen dag-til-dag-lektier, nu kan ingen røre os!”. Dialogen er vigtig. Derfor har jeg været på rundtur i alle klasser for at forklare, hvad det betyder for vores forventninger til dem, deres forældre og deres lærere.

Nogle forældre var bekymrede for, om de så kunne følge med i, hvad deres børn laver i skolen, fortæller Rikke Bundsgaard:

– Vi svarer, at vi som forældre skal huske at tage bøgerne op af skoletasken, kigge på de synlige mål og spørge ind ”*Hvad har du lært i dag?*” Det

er jo mere interessant end at kigge på en enkelt side i en bog.

BUSSEMAND

Blandt lærerne på Tingløkkeskolen er der delte meninger om værdien af lektier. For lærer Kasper Tang-Petersen, der har dansk, engelsk, tysk og geografi i overbygningen, er det ok, at lektier ikke skal eksistere i den form, vi kender:

– Jeg synes, det er rart ikke at skulle rende rundt og lege bussemand og skrive hjem og lave straf. Men som alt andet, når det gælder skole, mener jeg, at ansvaret for, at det lykkes, ligger hos tre parter – lærerne/skolen, forældrene og eleverne!

TINGLØKKESKOLEN er en 2-4-sporet skole med 757 elever fra 0.-9. klasse i den sydvestlige del af Odense. Adr.: Bergendahls Alle 25, 5250 Odense SV. Tlf. 63753035, si.tingloekke.odense.dk

– Ofte handler det jo om udførelse, tid og penge. Der er masser af lækre teorier om, hvordan vi lærer bedst. Men nu og her handler det om, at eleverne i overbygningen har fire studietimer om ugen. De to ligger i ydertimerne og er frivillige, hvor eleven kan melde fra med en seddel fra forældrene dagen før. Vi har på alle forældremøder tilskyndet til, at man benytter sig af studietiden, men har samtidig forståelse for, at eleverne kan være udkørte. Og teenagere, der kan lugte smagen af frihed, er måske ikke så indstillede på det!

– Med den forlængede skoledag er jeg med på, at eleverne skal have plads til andet, når de kommer så sent hjem. Men de skal være indstillede på, at hvis de skal blive så dygtige, som de kan, er der ting, de skal øve sig på. Ting, de efter aftale med deres faglærer finder ud af, hvad er, og laver hjemme eller i studietimen. Det er at tage hensyn til den enkelte elevs styrker og svagheder og få eleven med på at investere sin tid i projektet. Det kan jeg godt lide! ■

OMVENDT

MED FLIPPED CLASSROOM BLIVER DER VENDT OP OG NED PÅ LEKTIER OG UNDERVISNING

Hvordan kan IT kvalificere undervisningen i klassen, så eleverne bliver mere aktive og lærer bedre?

Det er et spørgsmål, som den nyuddannede lærer, Anders Schunk, blev optaget af, da han fik arbejde på Elev Skole i Lystrup. Snart begyndte han at lave digitale hjemmesider, så hans elever kunne gå ind og se, hvordan de fx skulle arbejde med divisionsstykker i matematik. Tre år senere har han fået orlov for at producere videomateriale til e-udgivelser for Dansk Lærerforenings Forlag og Systime. Han er en af de danske pionerer inden for brugen af *Flipped Classroom*, der er ved at vinde indpas i Danmark. En amerikansk metode, der vender undervisningen på hovedet, fordi læreren ikke præsenterer nyt stof ved tavlen i klassen, men producerer en lille video, som eleverne skal se derhjemme for at arbejde videre med den i klassen.

EN ANDEN DYNAMIK

– Jeg så det hurtigt som en fordel, at jeg kunne introducere nogle begreber og metoder på en video, de kunne se derhjemme, så vi, når vi var samlet i klassen, kunne arbejde med at tilegne os viden om emnet, fortæller Anders Schunk, som, ud over at producere videomateriale, holder kurser for lærere om *flipped learning*.

– I USA handlede det om at få aktiveret eleverne mere i timen, men det gør vi jo

allerede meget ud af i Danmark. Her er FC mere et redskab til at give eleverne mulighed for på egen hånd at sætte sig ind i stoffet, så vi, når vi er sammen i klassen, kan bruge hinandens viden og ressourcer bedre. Det giver en anden dynamik i klasserummet, når man fjerner de indledende læreroplæg, og eleverne møder ind med en forhåndsviden, som giver dem et langt bedre udgangspunkt for at arbejde.

BEDRE TID

Ofte vil videoen være det, Anders Schunk kalder et komprimerende resume:

– Det kan handle om, hvordan de skal løse en bestemt opgave, fx et divisionsstykke, eller hvordan de finder de vigtigste informationer om et emne. Hvis eleven skal læse en svær tekst eller benytte nye begreber og metoder, kan videoen være en slags læsehjælp til teksten. Noget, vi ellers ville bruge tid på i klassen. Nu skal vi ikke bruge så meget tid på forståelsen, men mere på, hvad vi kan bruge de forskellige elementer til for at blive klogere.

Hvad betyder det for elevernes læringsmål?

– Som lærere giver det mulighed for at få eleverne til at arbejde med emnet på en måde, som gør det nemmere at se, hvor meget de forstår. Frem for at tilegne sig viden gennem lærerens oplæg, skal de i højere grad anvende den i klassen. Det er, når viden anvendes, at man får vist, hvad man kan. Og så giver det

gode muligheder for at differentiere undervisningen. Nogle elever møder ind og har forstået videoen, så de selv kan gå i gang, mens andre har brug for hjælp. Jeg får væsentligt mere tid til at gå rundt og snakke med eleverne og bliver en sparingspartner, der kan udfordre eleverne på det, de arbejder med, frem for en, der står og forklarer en masse, de måske ikke engang kan huske bagefter.

VIDEO PÅ MOBILEN

Hvordan passer det ind med lærernes forberedelsestid?

– Det handler om ikke at have for høje ambitioner. Man kan selvfølgelig bruge lang tid på at lave en video, men det skal man helst ikke. Den er jo beregnet til egne elever, og man kan bare bruge sin mobiltelefon! For nogle vil det være en teknisk udfordring, men til ny undervisning skal man jo altid tænke ny forberedelse, og laver man

en video, er der andet, man ikke laver. Nogle sidder og laminerer skilte i pap til at hænge op i klassen, jeg laver videoer!

Hvad siger dine lærerkolleger?

– Der er rigtig mange, der er interesserede i metoden. På sin vis er det nyt at tale om Flipped Classroom i Danmark, og der er stadig en del, der aldrig har hørt om det før. Men mange er i forvejen i gang med at bruge video i undervisningen.

– Nogle forældre spørger, hvorfor deres børn ikke får lektier for. De ser ikke videoen som lektier. Så må jeg forklare

"DET ER NÅR VIDEN ANVENDES, AT MAN FÅR VIST, HVAD MAN KAN"

KORT NYT

dem, at vi arbejder på en anden måde, hvor vi lægger den del, hvor eleverne skal bruge deres viden, i klassen, frem for at de sidder og løser opgaver derhjemme. For dygtige elever er det meget motiverende ikke at skulle bruge de første 45 minutter af en lektion på at sidde og vente på, at læreren er færdig med at gennemgå et emne, de har forstået for længst. For andre er det rart at kunne sidde derhjemme og prøve at forstå det ved at se videoen, evt. sammen med forældrene.

– Forældre efterspørger tit øvelser, som børnene kan træne derhjemme. Det er altid godt at træne, men det behøver ikke at komme fra læreren. Jeg foretrækker, at eleverne får introduktionen derhjemme, for så kan vi bruge tiden i klassen mere fornuftigt! ■

MELD KLART UD!

Meld klart ud til forældrene om initiativer, ændringer, planer og udfordringer i forbindelse med reformen! Claus Hjortdal, Skolelederforeningens formand, opfordrer skoler og kommuner til at blive bedre til løbende at informere forældrene og kommunikere klart om den nye skole:

– Nogle skoler og kommuner er rigtig gode til at kommunikere. Omvendt er der også nogle, som glemmer det i hverdagen, og det er ærgerligt, siger han til kl.dk og giver 7 råd om god kommunikation:

- *Informér løbende om initiativer og planer. Fortæl også om uforudsete udfordringer og ændringer*
- *Rettidig omhu! Meld ud, selv om I ikke ved noget endnu*
- *Brug forskellige kanaler til kommunikationen fx forældreintra, hjemmeside, fysiske møder*
- *Brug forskellige genrer fx FAQ, forældrebreve, mails, nyheder på hjemmesiden*
- *Lyt til forældrenes ønsker for den fremtidige kommunikation*
- *Brug jeres netværk*
- *Søg sparring og træk på hinandens erfaringer.* ■

HVAD SKER DER EFTER VALGET?

Det er pt frivilligt for eleverne at deltage i lektiehjælp og faglig fordybelse indtil næste folketingsvalg, men det er obligatorisk for skolerne at tilbyde det.

Det slås fast på den side, som Undervisningsministeriet har oprettet for at hjælpe skoler og forældre med at finde ud af, hvad det er for regler, der gælder helt konkret efter skolereformen. På siden er oplistet 13 af de mest almindelige spørgsmål og svar vedrørende lektiehjælp og faglig fordybelse. Fx om, hvad der sker med den frivillige lektiecafe efter næste folketingsvalg.

Læs mere på www.uvm.dk/Uddannelser/Folkeskolen/Spoergsmaal-og-svar-om-folkeskolen ■

HVORDAN STØTTER JEG LÆRINGEN?

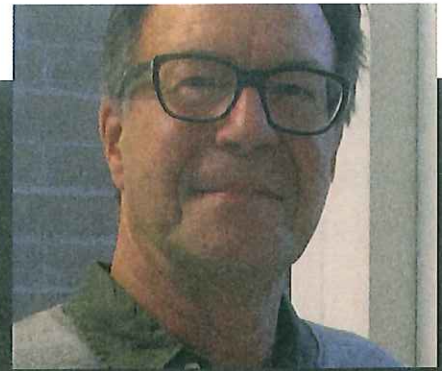
Hvordan støtter jeg mit barns læring i hjemmet? Det kan forældre, der gerne vil vide noget mere, læse om på Undervisningsministeriets læringsportal, EMU. Her er der bl.a. samlet en række forslag til, hvordan man helt konkret kan bakke op om skolens projekt og tage medansvar for, at barnet kan blive så dygtigt som det kan. Fx ved at læse højt for hinanden, spille puslespil, vendespil, kort- og brætspil og ved at inddrage barnet i huslige opgaver, såsom at købe ind, lave mad, gøre rent osv. Dét at skulle læse en opskrift og beregne, hvad der skal købes ind og gøre rent efter sig bagefter, er alt sammen færdigheder, der gavner barnets udvikling, hedder det.

Læs mere på www.emu.dk/modul ■

SYNSPUNKT

AF FLEMMING B. OLSEN,
PH.D., GYMNASIELEKTØR OG
FORSKER I LEKTIERS EFFEKT
OG NYTTE I UNDERVISNINGEN

LEKTIER ELLER EJ?

Lektier kan ses som et tandhjul i den store undervisningsmaskine. De er ét element blandt mange andre. Fra praksis ved vi, at lektier kan have betydning for, hvordan mange elever oplever det at gå i skole.

En lærer omtalte i et interview lektier som et "glædesdrab". Men undervisning bør ikke virke dræbende på elevernes lyst til at lære. Derfor må man finde metoder til at reducere dette "glædesdrab".

LÆRER DE MERE?

Herhjemme har vi fokus på spørgsmålet, om lektierne hjælper eleverne til at lære noget mere, mens man i andre lande har fokus på spørgsmålet, om lektierne øger ulighederne i skolen og dermed i samfundet. Lektier kan – med deres ulighedsskabende effekt – i sidste ende være en medvirkende årsag til, at børn og unge ikke bliver integreret i samfundet. Det vækker bl.a. bekymring i Frankrig. Lærings- og ulighedssynspunktet udfordrer den traditionelle måde at tænke skole på, hvor lektier er synonymt med at gå i skole.

Men flere undersøgelser, både internationalt og i Danmark, gør op med den ensidige opfattelse af, at lektier er gavnlige for læringen. Ved at afskaffe lektierne

og lægge læringsarbejdet i skolen – altså integrere lektierne i undervisningen – bliver eleverne mere engagerede. Klasserne kommer til at fungere bedre, og eleverne lærer mere.

DÅRLIG SAMVITTIGHED

Det lyder jo forunderligt, men det er nu ikke så mystisk. Når eleverne ikke skal være usikre på, om de har forstået lektien, og måske har dårlig samvittighed over ikke at have lavet den, så møder eleverne bare glade og fro op til undervisningen med lyst til at gå i gang.

Det samme gælder for læreren: Ingen surhed eller skuffelse over elevers mangelfulde lektielæsning. De gode resultater af lektieintegreret undervisning kan også forklares med, at eleverne laver skolearbejdet, samtidigt med, at der en lærer, der kan hjælpe, og samtidigt med, at klassekammeraterne sidder og laver de samme lektier, og dermed er nogle, man kan snakke med. Denne pointe om samtidighed er vigtig at fastholde, når lektiecafeerne bliver obligatoriske i alle landets folkeskoler. For hvis lektiecafeerne bliver adskilt fra undervisningen, vil samtidighedseffekten forsvinde.

"JEG SIGER ALTID, AT MAN SKAL PRØVE AT GRIBE I EGEN BARM OG SE PÅ, OM MAN SELV HAR OPNÅET SELVDISCIPLIN Gennem LEKTIARBEJDET"

HVAD MED DISCIPLINEN?

Der er to spørgsmål, der altid bliver stillet.

Det første er: *Vil børnene ikke miste muligheder for at blive disciplinerede?* Underforstået, at lektierne er medvirkende til at øge børnenes selvdisciplin. Jeg siger altid, at man skal prøve at gribe i egen barm og se på, om man selv har opnået selvdisciplin gennem lektiearbejdet. Nogle har måske, men for mange af os andre gælder det ikke. Selvdisciplinen er opnået gennem andre aktiviteter, der har været præget af, at man som individ selv har sat sig mål.

Det andet spørgsmål er: *Hvordan kan vi som forældre følge med i børnenes skolegang, hvis lektierne bliver afskaffet?* Det er en udfordring, og de skoler, der har afskaffet lektierne, forsøger sig med forskellige metoder til at styrke forældrenes indsigt i deres børns udvikling.

FIND NYE MÅDER

Skole-hjemsamarbejdet bliver ikke nødvendigvis mindre. Men det kræver fantasi og kreativitet og ikke mindst dialog for at finde nye måder til at følge børnenes udvikling.

Men er det ikke dét, det hele drejer sig om: At være kreative, innovative og at samarbejde? ■

NÆSTE NUMMER

TEMA I NÆSTE NUMMER ER SKOLERNES PROFIL

SKOLEBESTYRELSEN 3/15 UDKOMMER 26. MAJ